
Leeswijzer

Beter weten over eten, zo luidt de titel van dit boek. Deze titel kan de indruk wekken dat het alleen over voeding gaat, over eten dat bedoeld is voor consumptie. 'Beter weten' betekent dan dat de lezer meer inzicht krijgt in wat gezond of ongezond voedsel is met het oog op de uitwerking, die het heeft op het menselijk lichaam. Daar gaat het boek ook over. Het redactieteam heeft echter gemeend dat 'Beter weten over eten' meer moet inhouden dan alleen voeding. De manier waarop voedsel wordt bewerkt en geconserveerd in de voedingsmiddelenindustrie heeft ook invloed op onze gezondheid, evenals de manier waarop het geproduceerd wordt in de landbouw. Daarnaast is het interessant om op de hoogte te zijn van ontwikkelingen, die ingezet zijn om de almaar toenemende wereldbevolking te blijven voeden. Tenslotte gaat het ons allen aan welke richting deze ontwikkelingen nemen. Deze uitgangspunten vindt u in de indeling van het boek terug: het eerste deel gaat over **consumeren** (zeven artikelen), het tweede over **bewerken en conserveren** (zes artikelen), het derde over **produceren** (zeven artikelen) en het vierde en laatste deel gaat over **voedsel in de toekomst** (zeven artikelen). Een centraal punt van aandacht in dit boek is gezondheid, maar 'Beter weten over eten' betekent ook dat wij, het redactieteam, belang hechten aan duurzaamheid en eerlijkheid bij het produceren en bewerken van ons voedsel. Daarnaast gaat het ook om de bewustwording van de consument ten aanzien van zijn of haar handelen bij de aanschaf ervan. Met name uit de artikelen van het eerste deel, maar ook uit het tweede deel, wordt duidelijk waarop je kunt letten bij het kopen en bereiden van gezonde en/of duurzame en/of eerlijk geproduceerde voedingsmiddelen en waar je terecht kunt als het vermoeden bestaat dat er iets mis is met een bepaald product. Het derde en vierde deel laten zien dat de landbouw anders ingericht moet worden, willen we als soort overleven. Hiervoor is een omslag in ons denken nodig en de medewerking van iedereen is daarbij noodzakelijk.

Het boek begint met een artikel getiteld: 'De tovenaer en de profeet: twee uiteenlopende visies op een leefbare toekomst op onze planeet'. Dit stuk gaat om de visie van Norman Borlaug (de tovenaer) die de aanzet heeft gegeven tot de Groene Revolutie; hij zocht de oplossingen voor het wereldvoedselprobleem vooral in een technologische richting. Het gaat ook om de visie van William Vogt (de profeet) die de grondslag heeft gelegd voor de milieubeweging. Hij probeert, vanuit een ecologische kijk, oplossingen aan te dragen. Sommige artikelen in ons boek zijn duidelijk vanuit één van deze twee visies geschreven. Het artikel over de tovenaer en de profeet kan bijdragen aan de meningsvorming met betrekking tot de consumptie van onze voeding en de productie van ons voedsel en dan met name aan de manier waarop we vorm gaan geven aan oplossingen voor de toekomst.

Doel van dit boek is om docenten in de natuurwetenschappen van vmbo tot en met vwo, studenten en docenten van lerarenopleidingen te voorzien van achtergrond- en nieuwe informatie op het gebied van 'eten' in de brede zin van het woord. Daarnaast geeft het boek docenten een schat aan lesmateriaal in handen waarmee zij in hun onderwijs direct aan de slag kunnen. In elk van de delen staat naast de serie artikelen ook een aantal leeractiviteiten beschreven (één bij de proloog, elf bij het deel 'consumeren', tien bij het deel 'bewerken en conserveren', zes bij het deel 'produceren' en drie bij het deel 'voedsel in de toekomst'). In de beschrijving

van de leeractiviteiten wordt regelmatig verwezen naar bijpassende artikelen in het boek. Het leerlingen- en docentenmateriaal ten behoeve van de leeractiviteiten is te downloaden van de website van de NVON (www.nvon.nl, vervolgens doorklikken naar dit boek en naar de betreffende leeractiviteit via de inhoudsopgave).

De redactie wenst u veel plezier en inspiratie bij het gebruik van dit boek.

Joke van der Aalsvoort
Marieke Coebergh van de Braak
Marijke Domis-Hoos
Clasien Lever-de Vries

Iconen

Elke leeractiviteit begint met een viertal iconen die in een oogopslag informatie verschaffen over een aantal aspecten van de opdracht(en).

De tijdsduur: is de hoeveelheid tijd die de leerling nodig heeft om de activiteit(en) uit te voeren. Dit hoeft niet altijd lestijd te betreffen, soms is er sprake van een huiswerkopdracht.

Het niveau: onderbouw/bovenbouw; vmbo/havo/vwo.

De groepsgrootte: individueel, in tweetallen of in kleine groepjes of een klasse-activiteit.

De locatie: binnen en/of buiten.